HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אכום יאכלו נוסר. משל הוא שירמיה השועל את הזאב ליכנס לתוך היהודים בע"מ ולתקן עמהם לרכי פעולה ויאכל עמהם בצצת וכצצת ליכנס תחבו עליו בתקלות בא להרוג את השועל אמר לא הלקוך אלא בצצית אחיך שפעם אחת התמיל לסייען בפעולה ואכל את כל נתת טוב אמר לו ובצצית אחת אני נוקה אמר לו [ב] הן האמת יאכלו נוסר וגו' אבל בא עמי ואריאך מקום לאכול ולשבוע בא לו על הבאר ועל שפתו מוטל עץ והחבל מוסבך עליו ובשני לחתי החבל שני לגייס קשורים נכנס השועל בתלי העליון והכניד וילך למעטה ולתי התמתון עלה אמר לו הזאב למה אמר לו ים כתן בשר וגבינה לאכול ולשבוע והרחה לו דמות הלבנה בתים כדמות עגול כמין גבינה עגולה אמר לו אני היתך תרד א"ל הכנס אתה בתלי העליון ונכנס והכניד וילך ולתי שהשועל עליו עלה א"ל היתך אני עולה אמר לו תלך לו בתיך מהרה ואתלן ויבא רשע אחת ונתנו לו שפחה לשמשו אמר לה הכי קאמינא אלא לשקליה בהדיא אמרה ליה אייתו לי אומצא דבישרא אייתו לה אותבה תותי בחשא אפיקתה אמרה ליה אכול מהאי אמר לה מאיסא לי אמרה ליה ואדם הראשון נמי אי הות שקילה בהדיא הוה מאיסא ליה א"ל כופר [ו] לרבן גמליאל ידענא אלהייכו מאי קא עביד [ז](והיכן יתיב) איתנגד ואיתנח א"ל מאי האי א"ל בן אחד יש לי בכרכי הים ויש לי גיעגועים עליו בעינא דמחויות ליה ניהלי אמר מי ידענא היכא ניהו א"ל דאיכא בארעא לא ידעת דאיכא בשמיא ידעת אמר ליה כופר לרבן גמליאל כתיב [ח]מונה מספר לכוכבים מאי רבותיה אנא מצינא למימנא כוכבי אייתי חבושי שדינהו בארבילא וקא מהדר להו אמר ליה מנינהו א"ל אוקמינהו א"ל רקיע נמי הכי הדרא איבא דאמרי הכי א"ל מני לי כוכבי א"ל אימא לי [ט]ככיך ושיניך כמה הוה שדא ידיה לפומיה וקא מני להו א"ל דאיכא בפומיך לא ידעת דאיכא ברקיעא ידעת א"ל כופר לרבן גמליאל [י]מי שברא הרים לא ברא רוח שנאמר [יא]כי הנה יוצר הרים ובורא רוח אלא מעתה גבי אדם דכתיב ויברא וייצר הכי נמי מי שברא זה לא ברא זה טפח על טפח יש בו באדם ושני נקבים יש בו מי שברא זה לא ברא זה שנאמר [יב]הנוטע אוזן הלא ישמע ואם יוצר עין הלא יביט א"ל אין א"ל ובשעת מיתה כולן נתפייסו א"ל ההוא אמגושא לאמימר מפלגך לעילאי דהורמיז מפלגך לתתאי דאהורמיז א"ל א"כ היכי שביק ליה אהורמיז לעבורי מיא בארעיה אמר ליה קיסר לר' תנחום תא ליהוו כולן [יג]לעמא חד אמר לחיי אנן דמהלינן לא מצינן מיהוי כוותייכו אתון מהליתו והוו כוותן א"ל מימר שפיר קאמרת מיהו כל דזכי למלכא לשדיוה לביבר שדיוה לביבר ולא אכלוה א"ל ההוא מינא האי דלא אכלוה משום דלא כפין הוא שדיוה ליה לדידיה ואכלוה א"ל כופר לר"ג אמריתו [יד]כל בי עשרה שכינתא שריא כמה שכינתא איכא קרייה לשמעיה מחא ביה באפתקא א"ל אמאי על שמשא בביתיה דכופר א"ל שמשא אכולי עלמא ניחא ומה שמשא דחד מן אלף אלפי רבוא שמשי דקמי קודשא בריך הוא ניחא [טו]לכולי עלמא שכינתא דקב"ה על אחת כמה וכמה א"ל ההוא מינא לרבי אבהו אלהיכם [טז]גחכן הוא דקאמר ליה ליחזקאל [ח]שכב על צדך השמאלי וכתיב [יז]ושכבת על צדך הימני אתא ההוא תלמידא א"ל מ"ט דשביעתא א"ל השתא [יח]אמינא לכו מילתא דשויא [יט]לתרוייהו אמר הקב"ה לישראל זרעו שש והשמיטו שבע כדי שתדעו שהארץ שלי היא והן לא עשו כן אלא חטאו וגלו מנהגו של עולם מלך בשר ודם שסרחה עליו מדינה אם אכזרי הוא הורג את כולן אם רחמן הוא הורג חצים אם רחמן מלא רחמים הוא מייסר הגדולים שבהן ביסורין אף כך הקב"ה מייסר את יחזקאל כדי למרק עונותיהם של ישראל א"ל ההוא מינא לרבי אבהו אלהיכם כהן הוא דכתיב [כ]ויקחו לי תרומה כי קבריה למשה במאי טביל וכי תימא במיא והכתיב [כא]מי מדד בשעלו מים א"ל בנורא טביל דכתיב [כב]כי הנה ה' באש יבא ומי סלקא טבילותא בנורא א"ל אדרבה עיקר טבילותא בנורא הוא דכתיב [כג]וכל אשר לא יבא באש תעבירו במים אמר ליה ההוא מינא לרבי אבינא כתיב [כד]מי כעמך כישראל גוי אחד בארץ מאי רבותייהו אתון נמי ערביתו בהדך דכתיב [כה]כל הגוים כאין נגדו אמר ליה מדידכו אסהידו עלך דכתיב

דהורמיז. נקוטרס גרס קמע בגל"ף וכ"ת גרים מרוייהו בגל"ף גל"ף גלג קמע הורמיז גזי"ן כמו (ב"ב דף מ. ושם) מיפרע הורמיז שהוא לשון מן מתת המקום מיפרע כמו (ב"מ דף קיט.) מפריון מעטייה ובתרע הורמין בנו"ן כמו הורמין בר לילתע (ב"ב דף עג.):

בשאי טביל. הא לא קשה ליה היאך נעמת דיברגל נקרעו בגיס למקום:

הדרן עלך **אחד דיני ממונות**

[1] אבות יאכלו בוסר ושיני בנים תקהינה
[2] מאזני צדק אבני צדק [3] צדיק מצרה נחלץ ויבא רשע תחתיו א"ל כופר לרבן גמליאל אלהיכם גנב הוא דכתיב [4] ויפל ה' אלהים תרדמה על האדם ויישן אמרה ליה ברתיה שבקיה דאנא מהדרנא ליה אמרה ליה תנו לי דוכום אחד א"ל למה ליך ליסטין באו עלינו הלילה ונטלו ממנו צלע אחת ונתנו לו שפחה לשמשו אמר לה הכי קאמינא אלא לשקליה בהדיא אמרה ליה אייתו לי אומצא דבישרא אייתו לה אותבה תותי בחשא אפיקתה אמרה ליה אכול מהאי אמר לה מאיסא לי אמרה ליה ואדם הראשון נמי אי הות שקילה בהדיא הוה מאיסא ליה א"ל כופר [ו] לרבן גמליאל ידענא אלהייכו מאי קא עביד [ז](והיכן יתיב) איתנגד ואיתנח א"ל מאי האי א"ל בן אחד יש לי בכרכי הים ויש לי גיעגועים עליו בעינא דמחויות ליה ניהלי אמר מי ידענא היכא ניהו א"ל דאיכא בארעא לא ידעת דאיכא בשמיא ידעת אמר ליה כופר לרבן גמליאל כתיב [ח]מונה מספר לכוכבים מאי רבותיה אנא מצינא למימנא כוכבי אייתי חבושי שדינהו בארבילא וקא מהדר להו אמר ליה מנינהו א"ל אוקמינהו א"ל רקיע נמי הכי הדרא איבא דאמרי הכי א"ל מני לי כוכבי א"ל אימא לי [ט]ככיך ושיניך כמה הוה שדא ידיה לפומיה וקא מני להו א"ל דאיכא בפומיך לא ידעת דאיכא ברקיעא ידעת א"ל כופר לרבן גמליאל [י]מי שברא הרים לא ברא רוח שנאמר [יא]כי הנה יוצר הרים ובורא רוח אלא מעתה גבי אדם דכתיב ויברא וייצר הכי נמי מי שברא זה לא ברא זה טפח על טפח יש בו באדם ושני נקבים יש בו מי שברא זה לא ברא זה שנאמר [יב]הנוטע אוזן הלא ישמע ואם יוצר עין הלא יביט א"ל אין א"ל ובשעת מיתה כולן נתפייסו א"ל ההוא אמגושא לאמימר מפלגך לעילאי דהורמיז מפלגך לתתאי דאהורמיז א"ל א"כ היכי שביק ליה אהורמיז לעבורי מיא בארעיה אמר ליה קיסר לר' תנחום תא ליהוו כולן [יג]לעמא חד אמר לחיי אנן דמהלינן לא מצינן מיהוי כוותייכו אתון מהליתו והוו כוותן א"ל מימר שפיר קאמרת מיהו כל דזכי למלכא לשדיוה לביבר שדיוה לביבר ולא אכלוה א"ל ההוא מינא האי דלא אכלוה משום דלא כפין הוא שדיוה ליה לדידיה ואכלוה א"ל כופר לר"ג אמריתו [יד]כל בי עשרה שכינתא שריא כמה שכינתא איכא קרייה לשמעיה מחא ביה באפתקא א"ל אמאי על שמשא בביתיה דכופר א"ל שמשא אכולי עלמא ניחא ומה שמשא דחד מן אלף אלפי רבוא שמשי דקמי קודשא בריך הוא ניחא [טו]לכולי עלמא שכינתא דקב"ה על אחת כמה וכמה א"ל ההוא מינא לרבי אבהו אלהיכם [טז]גחכן הוא דקאמר ליה ליחזקאל [ח]שכב על צדך השמאלי וכתיב [יז]ושכבת על צדך הימני אתא ההוא תלמידא א"ל מ"ט דשביעתא א"ל השתא [יח]אמינא לכו מילתא דשויא [יט]לתרוייהו אמר הקב"ה לישראל זרעו שש והשמיטו שבע כדי שתדעו שהארץ שלי היא והן לא עשו כן אלא חטאו וגלו מנהגו של עולם מלך בשר ודם שסרחה עליו מדינה אם אכזרי הוא הורג את כולן אם רחמן הוא הורג חצים אם רחמן מלא רחמים הוא מייסר הגדולים שבהן ביסורין אף כך הקב"ה מייסר את יחזקאל כדי למרק עונותיהם של ישראל א"ל ההוא מינא לרבי אבהו אלהיכם כהן הוא דכתיב [כ]ויקחו לי תרומה כי קבריה למשה במאי טביל וכי תימא במיא והכתיב [כא]מי מדד בשעלו מים א"ל בנורא טביל דכתיב [כב]כי הנה ה' באש יבא ומי סלקא טבילותא בנורא א"ל אדרבה עיקר טבילותא בנורא הוא דכתיב [כג]וכל אשר לא יבא באש תעבירו במים אמר ליה ההוא מינא לרבי אבינא כתיב [כד]מי כעמך כישראל גוי אחד בארץ מאי רבותייהו אתון נמי ערביתו בהדך דכתיב [כה]כל הגוים כאין נגדו אמר ליה מדידכו אסהידו עלך דכתיב

ובגוים

אבות יאכלו בוסר. משל הוא שירמיה השועל את הזאב ליכנס לתוך היהודים בע"מ ולתקן עמהם לרכי פעולה ויאכל עמהם בצצת וכצצת ליכנס תחבו עליו בתקלות בא להרוג את השועל אמר לו הלקוך אלא בצצית אחיך שפעם אחת התמיל לסייען בפעולה ואכל את כל נתת טוב אמר לו ובצצית אחת אני נוקה אמר לו [ב] הן האמת יאכלו בוסר וגו' אבל בא עמי ואריאך מקום לאכול ולשבוע בא לו על הבאר ועל שפתו מוטל עץ והחבל מוסבך עליו ובשני לחתי החבל שני לגייס קשורים נכנס השועל בתלי העליון והכניד וילך למעטה ולתי התמתון עלה אמר לו הזאב למה אמר לו ים כתן בשר וגבינה לאכול ולשבוע והרחה לו דמות הלבנה בתים כדמות עגול כמין גבינה עגולה אמר לו אני היתך תרד א"ל הכנס אתה בתלי העליון ונכנס והכניד וילך ולתי שהשועל עליו עלה א"ל היתך אני עולה אמר לו תלך לו בתיך מהרה ואתלן ויבא רשע אחת ונתנו לו שפחה לשמשו אמר לה הכי קאמינא אלא לשקליה בהדיא אמרה ליה אייתו לי אומצא דבישרא אייתו לה אותבה תותי בחשא אפיקתה אמרה ליה אכול מהאי אמר לה מאיסא לי אמרה ליה ואדם הראשון נמי אי הות שקילה בהדיא הוה מאיסא ליה א"ל כופר [ו] לרבן גמליאל ידענא אלהייכו מאי קא עביד [ז](והיכן יתיב) איתנגד ואיתנח א"ל מאי האי א"ל בן אחד יש לי בכרכי הים ויש לי גיעגועים עליו בעינא דמחויות ליה ניהלי אמר מי ידענא היכא ניהו א"ל דאיכא בארעא לא ידעת דאיכא בשמיא ידעת אמר ליה כופר לרבן גמליאל כתיב [ח]מונה מספר לכוכבים מאי רבותיה אנא מצינא למימנא כוכבי אייתי חבושי שדינהו בארבילא וקא מהדר להו אמר ליה מנינהו א"ל אוקמינהו א"ל רקיע נמי הכי הדרא איבא דאמרי הכי א"ל מני לי כוכבי א"ל אימא לי [ט]ככיך ושיניך כמה הוה שדא ידיה לפומיה וקא מני להו א"ל דאיכא בפומיך לא ידעת דאיכא ברקיעא ידעת א"ל כופר לרבן גמליאל [י]מי שברא הרים לא ברא רוח שנאמר [יא]כי הנה יוצר הרים ובורא רוח אלא מעתה גבי אדם דכתיב ויברא וייצר הכי נמי מי שברא זה לא ברא זה טפח על טפח יש בו באדם ושני נקבים יש בו מי שברא זה לא ברא זה שנאמר [יב]הנוטע אוזן הלא ישמע ואם יוצר עין הלא יביט א"ל אין א"ל ובשעת מיתה כולן נתפייסו א"ל ההוא אמגושא לאמימר מפלגך לעילאי דהורמיז מפלגך לתתאי דאהורמיז א"ל א"כ היכי שביק ליה אהורמיז לעבורי מיא בארעיה אמר ליה קיסר לר' תנחום תא ליהוו כולן [יג]לעמא חד אמר לחיי אנן דמהלינן לא מצינן מיהוי כוותייכו אתון מהליתו והוו כוותן א"ל מימר שפיר קאמרת מיהו כל דזכי למלכא לשדיוה לביבר שדיוה לביבר ולא אכלוה א"ל ההוא מינא האי דלא אכלוה משום דלא כפין הוא שדיוה ליה לדידיה ואכלוה א"ל כופר לר"ג אמריתו [יד]כל בי עשרה שכינתא שריא כמה שכינתא איכא קרייה לשמעיה מחא ביה באפתקא א"ל אמאי על שמשא בביתיה דכופר א"ל שמשא אכולי עלמא ניחא ומה שמשא דחד מן אלף אלפי רבוא שמשי דקמי קודשא בריך הוא ניחא [טו]לכולי עלמא שכינתא דקב"ה על אחת כמה וכמה א"ל ההוא מינא לרבי אבהו אלהיכם [טז]גחכן הוא דקאמר ליה ליחזקאל [ח]שכב על צדך השמאלי וכתיב [יז]ושכבת על צדך הימני אתא ההוא תלמידא א"ל מ"ט דשביעתא א"ל השתא [יח]אמינא לכו מילתא דשויא [יט]לתרוייהו אמר הקב"ה לישראל זרעו שש והשמיטו שבע כדי שתדעו שהארץ שלי היא והן לא עשו כן אלא חטאו וגלו מנהגו של עולם מלך בשר ודם שסרחה עליו מדינה אם אכזרי הוא הורג את כולן אם רחמן הוא הורג חצים אם רחמן מלא רחמים הוא מייסר הגדולים שבהן ביסורין אף כך הקב"ה מייסר את יחזקאל כדי למרק עונותיהם של ישראל א"ל ההוא מינא לרבי אבהו אלהיכם כהן הוא דכתיב [כ]ויקחו לי תרומה כי קבריה למשה במאי טביל וכי תימא במיא והכתיב [כא]מי מדד בשעלו מים א"ל בנורא טביל דכתיב [כב]כי הנה ה' באש יבא ומי סלקא טבילותא בנורא א"ל אדרבה עיקר טבילותא בנורא הוא דכתיב [כג]וכל אשר לא יבא באש תעבירו במים אמר ליה ההוא מינא לרבי אבינא כתיב [כד]מי כעמך כישראל גוי אחד בארץ מאי רבותייהו אתון נמי ערביתו בהדך דכתיב [כה]כל הגוים כאין נגדו אמר ליה מדידכו אסהידו עלך דכתיב

ובגוים

לכום יאכלו נוסר. משל הוא שירמיה השועל את הזאב ליכנס לתוך היהודים בע"מ ולתקן עמהם לרכי פעולה ויאכל עמהם בצצת וכצצת ליכנס תחבו עליו בתקלות בא להרוג את השועל אמר לו הלקוך אלא בצצית אחיך שפעם אחת התמיל לסייען בפעולה ואכל את כל נתת טוב אמר לו ובצצית אחת אני נוקה אמר לו [ב] הן האמת יאכלו נוסר וגו' אבל בא עמי ואריאך מקום לאכול ולשבוע בא לו על הבאר ועל שפתו מוטל עץ והחבל מוסבך עליו ובשני לחתי החבל שני לגייס קשורים נכנס השועל בתלי העליון והכניד וילך למעטה ולתי התמתון עלה אמר לו הזאב למה אמר לו ים כתן בשר וגבינה לאכול ולשבוע והרחה לו דמות הלבנה בתים כדמות עגול כמין גבינה עגולה אמר לו אני היתך תרד א"ל הכנס אתה בתלי העליון ונכנס והכניד וילך ולתי שהשועל עליו עלה א"ל היתך אני עולה אמר לו תלך לו בתיך מהרה ואתלן ויבא רשע אחת ונתנו לו שפחה לשמשו אמר לה הכי קאמינא אלא לשקליה בהדיא אמרה ליה אייתו לי אומצא דבישרא אייתו לה אותבה תותי בחשא אפיקתה אמרה ליה אכול מהאי אמר לה מאיסא לי אמרה ליה ואדם הראשון נמי אי הות שקילה בהדיא הוה מאיסא ליה א"ל כופר [ו] לרבן גמליאל ידענא אלהייכו מאי קא עביד [ז](והיכן יתיב) איתנגד ואיתנח א"ל מאי האי א"ל בן אחד יש לי בכרכי הים ויש לי גיעגועים עליו בעינא דמחויות ליה ניהלי אמר מי ידענא היכא ניהו א"ל דאיכא בארעא לא ידעת דאיכא בשמיא ידעת אמר ליה כופר לרבן גמליאל כתיב [ח]מונה מספר לכוכבים מאי רבותיה אנא מצינא למימנא כוכבי אייתי חבושי שדינהו בארבילא וקא מהדר להו אמר ליה מנינהו א"ל אוקמינהו א"ל רקיע נמי הכי הדרא איבא דאמרי הכי א"ל מני לי כוכבי א"ל אימא לי [ט]ככיך ושיניך כמה הוה שדא ידיה לפומיה וקא מני להו א"ל דאיכא בפומיך לא ידעת דאיכא ברקיעא ידעת א"ל כופר לרבן גמליאל [י]מי שברא הרים לא ברא רוח שנאמר [יא]כי הנה יוצר הרים ובורא רוח אלא מעתה גבי אדם דכתיב ויברא וייצר הכי נמי מי שברא זה לא ברא זה טפח על טפח יש בו באדם ושני נקבים יש בו מי שברא זה לא ברא זה שנאמר [יב]הנוטע אוזן הלא ישמע ואם יוצר עין הלא יביט א"ל אין א"ל ובשעת מיתה כולן נתפייסו א"ל ההוא אמגושא לאמימר מפלגך לעילאי דהורמיז מפלגך לתתאי דאהורמיז א"ל א"כ היכי שביק ליה אהורמיז לעבורי מיא בארעיה אמר ליה קיסר לר' תנחום תא ליהוו כולן [יג]לעמא חד אמר לחיי אנן דמהלינן לא מצינן מיהוי כוותייכו אתון מהליתו והוו כוותן א"ל מימר שפיר קאמרת מיהו כל דזכי למלכא לשדיוה לביבר שדיוה לביבר ולא אכלוה א"ל ההוא מינא האי דלא אכלוה משום דלא כפין הוא שדיוה ליה לדידיה ואכלוה א"ל כופר לר"ג אמריתו [יד]כל בי עשרה שכינתא שריא כמה שכינתא איכא קרייה לשמעיה מחא ביה באפתקא א"ל אמאי על שמשא בביתיה דכופר א"ל שמשא אכולי עלמא ניחא ומה שמשא דחד מן אלף אלפי רבוא שמשי דקמי קודשא בריך הוא ניחא [טו]לכולי עלמא שכינתא דקב"ה על אחת כמה וכמה א"ל ההוא מינא לרבי אבהו אלהיכם [טז]גחכן הוא דקאמר ליה ליחזקאל [ח]שכב על צדך השמאלי וכתיב [יז]ושכבת על צדך הימני אתא ההוא תלמידא א"ל מ"ט דשביעתא א"ל השתא [יח]אמינא לכו מילתא דשויא [יט]לתרוייהו אמר הקב"ה לישראל זרעו שש והשמיטו שבע כדי שתדעו שהארץ שלי היא והן לא עשו כן אלא חטאו וגלו מנהגו של עולם מלך בשר ודם שסרחה עליו מדינה אם אכזרי הוא הורג את כולן אם רחמן הוא הורג חצים אם רחמן מלא רחמים הוא מייסר הגדולים שבהן ביסורין אף כך הקב"ה מייסר את יחזקאל כדי למרק עונותיהם של ישראל א"ל ההוא מינא לרבי אבהו אלהיכם כהן הוא דכתיב [כ]ויקחו לי תרומה כי קבריה למשה במאי טביל וכי תימא במיא והכתיב [כא]מי מדד בשעלו מים א"ל בנורא טביל דכתיב [כב]כי הנה ה' באש יבא ומי סלקא טבילותא בנורא א"ל אדרבה עיקר טבילותא בנורא הוא דכתיב [כג]וכל אשר לא יבא באש תעבירו במים אמר ליה ההוא מינא לרבי אבינא כתיב [כד]מי כעמך כישראל גוי אחד בארץ מאי רבותייהו אתון נמי ערביתו בהדך דכתיב [כה]כל הגוים כאין נגדו אמר ליה מדידכו אסהידו עלך דכתיב

ובגוים

אכום יאכלו נוסר. משל הוא שירמיה השועל את הזאב ליכנס לתוך היהודים בע"מ ולתקן עמהם לרכי פעולה ויאכל עמהם בצצת וכצצת ליכנס תחבו עליו בתקלות בא להרוג את השועל אמר לו הלקוך אלא בצצית אחיך שפעם אחת התמיל לסייען בפעולה ואכל את כל נתת טוב אמר לו ובצצית אחת אני נוקה אמר לו [ב] הן האמת יאכלו נוסר וגו' אבל בא עמי ואריאך מקום לאכול ולשבוע בא לו על הבאר ועל שפתו מוטל עץ והחבל מוסבך עליו ובשני לחתי החבל שני לגייס קשורים נכנס השועל בתלי העליון והכניד וילך למעטה ולתי התמתון עלה אמר לו הזאב למה אמר לו ים כתן בשר וגבינה לאכול ולשבוע והרחה לו דמות הלבנה בתים כדמות עגול כמין גבינה עגולה אמר לו אני היתך תרד א"ל הכנס אתה בתלי העליון ונכנס והכניד וילך ולתי שהשועל עליו עלה א"ל היתך אני עולה אמר לו תלך לו בתיך מהרה ואתלן ויבא רשע אחת ונתנו לו שפחה לשמשו אמר לה הכי קאמינא אלא לשקליה בהדיא אמרה ליה אייתו לי אומצא דבישרא אייתו לה אותבה תותי בחשא אפיקתה אמרה ליה אכול מהאי אמר לה מאיסא לי אמרה ליה ואדם הראשון נמי אי הות שקילה בהדיא הוה מאיסא ליה א"ל כופר [ו] לרבן גמליאל ידענא אלהייכו מאי קא עביד [ז](והיכן יתיב) איתנגד ואיתנח א"ל מאי האי א"ל בן אחד יש לי בכרכי הים ויש לי גיעגועים עליו בעינא דמחויות ליה ניהלי אמר מי ידענא היכא ניהו א"ל דאיכא בארעא לא ידעת דאיכא בשמיא ידעת אמר ליה כופר לרבן גמליאל כתיב [ח]מונה מספר לכוכבים מאי רבותיה אנא מצינא למימנא כוכבי אייתי חבושי שדינהו בארבילא וקא מהדר להו אמר ליה מנינהו א"ל אוקמינהו א"ל רקיע נמי הכי הדרא איבא דאמרי הכי א"ל מני לי כוכבי א"ל אימא לי [ט]ככיך ושיניך כמה הוה שדא ידיה לפומיה וקא מני להו א"ל דאיכא בפומיך לא ידעת דאיכא ברקיעא ידעת א"ל כופר לרבן גמליאל [י]מי שברא הרים לא ברא רוח שנאמר [יא]כי הנה יוצר הרים ובורא רוח אלא מעתה גבי אדם דכתיב ויברא וייצר הכי נמי מי שברא זה לא ברא זה טפח על טפח יש בו באדם ושני נקבים יש בו מי שברא זה לא ברא זה שנאמר [יב]הנוטע אוזן הלא ישמע ואם יוצר עין הלא יביט א"ל אין א"ל ובשעת מיתה כולן נתפייסו א"ל ההוא אמגושא לאמימר מפלגך לעילאי דהורמיז מפלגך לתתאי דאהורמיז א"ל א"כ היכי שביק ליה אהורמיז לעבורי מיא בארעיה אמר ליה קיסר לר' תנחום תא ליהוו כולן [יג]לעמא חד אמר לחיי אנן דמהלינן לא מצינן מיהוי כוותייכו אתון מהליתו והוו כוותן א"ל מימר שפיר קאמרת מיהו כל דזכי למלכא לשדיוה לביבר שדיוה לביבר ולא אכלוה א"ל ההוא מינא האי דלא אכלוה משום דלא כפין הוא שדיוה ליה לדידיה ואכלוה א"ל כופר לר"ג אמריתו [יד]כל בי עשרה שכינתא שריא כמה שכינתא איכא קרייה לשמעיה מחא ביה באפתקא א"ל אמאי על שמשא בביתיה דכופר א"ל שמשא אכולי עלמא ניחא ומה שמשא דחד מן אלף אלפי רבוא שמשי דקמי קודשא בריך הוא ניחא [טו]לכולי עלמא שכינתא דקב"ה על אחת כמה וכמה א"ל ההוא מינא לרבי אבהו אלהיכם [טז]גחכן הוא דקאמר ליה ליחזקאל [ח]שכב על צדך השמאלי וכתיב [יז]ושכבת על צדך הימני אתא ההוא תלמידא א"ל מ"ט דשביעתא א"ל השתא [יח]אמינא לכו מילתא דשויא [יט]לתרוייהו אמר הקב"ה לישראל זרעו שש והשמיטו שבע כדי שתדעו שהארץ שלי היא והן לא עשו כן אלא חטאו וגלו מנהגו של עולם מלך בשר ודם שסרחה עליו מדינה אם אכזרי הוא הורג את כולן אם רחמן הוא הורג חצים אם רחמן מלא רחמים הוא מייסר הגדולים שבהן ביסורין אף כך הקב"ה מייסר את יחזקאל כדי למרק עונותיהם של ישראל א"ל ההוא מינא לרבי אבהו אלהיכם כהן הוא דכתיב [כ]ויקחו לי תרומה כי קבריה למשה במאי טביל וכי תימא במיא והכתיב [כא]מי מדד בשעלו מים א"ל בנורא טביל דכתיב [כב]כי הנה ה' באש יבא ומי סלקא טבילותא בנורא א"ל אדרבה עיקר טבילותא בנורא הוא דכתיב [כג]וכל אשר לא יבא באש תעבירו במים אמר ליה ההוא מינא לרבי אבינא כתיב [כד]מי כעמך כישראל גוי אחד בארץ מאי רבותייהו אתון נמי ערביתו בהדך דכתיב [כה]כל הגוים כאין נגדו אמר ליה מדידכו אסהידו עלך דכתיב

ובגוים

אכום יאכלו נוסר. משל הוא שירמיה השועל את הזאב ליכנס לתוך היהודים בע"מ ולתקן עמהם לרכי פעולה ויאכל עמהם בצצת וכצצת ליכנס תחבו עליו בתקלות בא להרוג את השועל אמר לו הלקוך אלא בצצית אחיך שפעם אחת התמיל לסייען בפעולה ואכל את כל נתת טוב אמר לו ובצצית אחת אני נוקה אמר לו [ב] הן האמת יאכלו נוסר וגו' אבל בא עמי ואריאך מקום לאכול ולשבוע בא לו על הבאר ועל שפתו מוטל עץ והחבל מוסבך עליו ובשני לחתי החבל שני לגייס קשורים נכנס השועל בתלי העליון והכניד וילך למעטה ולתי התמתון עלה אמר לו הזאב למה אמר לו ים כתן בשר וגבינה לאכול ולשבוע והרחה לו דמות הלבנה בתים כדמות עגול כמין גבינה עגולה אמר לו אני היתך תרד א"ל הכנס אתה בתלי העליון ונכנס והכניד וילך ולתי שהשועל עליו עלה א"ל היתך אני עולה אמר לו תלך לו בתיך מהרה ואתלן ויבא רשע אחת ונתנו לו שפחה לשמשו אמר לה הכי קאמינא אלא לשקליה בהדיא אמרה ליה אייתו לי אומצא דבישרא אייתו לה אותבה תותי בחשא אפיקתה אמרה ליה אכול מהאי אמר לה מאיסא לי אמרה ליה ואדם הראשון נמי אי הות שקילה בהדיא הוה מאיסא ליה א"ל כופר [ו] לרבן גמליאל ידענא אלהייכו מאי קא עביד [ז](והיכן יתיב) איתנגד ואיתנח א"ל מאי האי א"ל בן אחד יש לי בכרכי הים ויש לי גיעגועים עליו בעינא דמחויות ליה ניהלי אמר מי ידענא היכא ניהו א"ל דאיכא בארעא לא ידעת דאיכא בשמיא ידעת אמר ליה כופר לרבן גמליאל כתיב [ח]מונה מספר לכוכבים מאי רבותיה אנא מצינא למימנא כוכבי אייתי חבושי שדינהו בארבילא וקא מהדר להו אמר ליה מנינהו א"ל אוקמינהו א"ל רקיע נמי הכי הדרא איבא דאמרי הכי א"ל מני לי כוכבי א"ל אימא לי [ט]ככיך ושיניך כמה הוה שדא ידיה לפומיה וקא מני להו א"ל דאיכא בפומיך לא ידעת דאיכא ברקיעא ידעת א"ל כופר לרבן גמליאל [י]מי שברא הרים לא ברא רוח שנאמר [יא]כי הנה יוצר הרים ובורא רוח אלא מעתה גבי אדם דכתיב ויברא וייצר הכי נמי מי שברא זה לא ברא זה טפח על טפח יש בו באדם ושני נקבים יש בו מי שברא זה לא ברא זה שנאמר [יב]הנוטע אוזן הלא ישמע ואם יוצר עין הלא יביט א"ל אין א"ל ובשעת מיתה כולן נתפייסו א"ל ההוא אמגושא לאמימר מפלגך לעילאי דהורמיז מפלגך לתתאי דאהורמיז א"ל א"כ היכי שביק ליה אהורמיז לעבורי מיא בארעיה אמר ליה קיסר לר' תנחום תא ליהוו כולן [יג]לעמא חד אמר לחיי אנן דמהלינן לא מצינן מיהוי כוותייכו אתון מהליתו והוו כוותן א"ל מימר שפיר קאמרת מיהו כל דזכי למלכא לשדיוה לביבר שדיוה לביבר ולא אכלוה א"ל ההוא מינא האי דלא אכלוה משום דלא כפין הוא שדיוה ליה לדידיה ואכלוה א"ל כופר לר"ג אמריתו [יד]כל בי עשרה שכינתא שריא כמה שכינתא איכא קרייה לשמעיה מחא ביה באפתקא א"ל אמאי על שמשא בביתיה דכופר א"ל שמשא אכולי עלמא ניחא ומה שמשא דחד מן אלף אלפי רבוא שמשי דקמי קודשא בריך הוא ניחא [טו]לכולי עלמא שכינתא דקב"ה על אחת כמה וכמה א"ל ההוא מינא לרבי אבהו אלהיכם [טז]גחכן הוא דקאמר ליה ליחזקאל [ח]שכב על צדך השמאלי וכתיב [יז]ושכבת על צדך הימני אתא ההוא תלמידא א"ל מ"ט דשביעתא א"ל השתא [יח]אמינא לכו מילתא דשויא [יט]לתרוייהו אמר הקב"ה לישראל זרעו שש והשמיטו שבע כדי שתדעו שהארץ שלי היא והן לא עשו כן אלא חטאו וגלו מנהגו של עולם מלך בשר ודם שסרחה עליו מדינה אם אכזרי הוא הורג את כולן אם רחמן הוא הורג חצים אם רחמן מלא רחמים הוא מייסר הגדולים שבהן ביסורין אף כך הקב"ה מייסר את יחזקאל כדי למרק עונותיהם של ישראל א"ל ההוא מינא לרבי אבהו אלהיכם כהן הוא דכתיב [כ]ויקחו לי תרומה כי קבריה למשה במאי טביל וכי תימא במיא והכתיב [כא]מי מדד בשעלו מים א"ל בנורא טביל דכתיב [כב]כי הנה ה' באש יבא ומי סלקא טבילותא בנורא א"ל אדרבה עיקר טבילותא בנורא הוא דכתיב [כג]וכל אשר לא יבא באש תעבירו במים אמר ליה ההוא מינא לרבי אבינא כתיב [כד]מי כעמך כישראל גוי אחד בארץ מאי רבותייהו אתון נמי ערביתו בהדך דכתיב [כה]כל הגוים כאין נגדו אמר ליה מדידכו אסהידו עלך דכתיב

ובגוים

1. מה לָּכֶם אַתֶּם מֹשְׁלִים אֶת הַמָּשָׁל הַזֶּה עַל אַדְמַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אָבוֹת יֹאכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי הַבָּנִים תִּקְהֶינָה:
יחזקאל יח ב
2. מֹאזְנֵי צֶדֶק אַבְנֵי צֶדֶק אֵיפָה צֶדֶק וְהִין צֶדֶק יִהְיֶה לָכֶם אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:
ויקרא יט לו
3. צַדִּיק מִצָּרָה נֶחֱלָץ וַיָּבֹא רָשָׁע תַּחְתָּיו:
משלי יא ח
4. וַיַּפֵּל יְיָ אֱלֹהִים תַּרְדֵּמָה עַל הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעֹתָיו וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתֶּנָּה:
בראשית ב כא
5. מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא:
תהלים קמז ד
6. כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבֹרֵא רוּחַ וּמַגִּיד לְאָדָם מַה שֵּׁחוֹ עֹשֶׂה שַׁחַר עֵיפָה וְדָרַךְ עַל בָּמֳתֵי אָרֶץ יְיָ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת שְׁמוֹ:
עמוס ד יג
7. הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע אִם יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט:
תהלים צד ט
8. וְאַתָּה שָׂכַב עַל צִדְּךָ הַשְּׂמָאלִי וְשַׂמְתָּ אֶת עָוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל עָלָיו מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו תִּשָּׂא אֶת עֲוֹנָם:
יחזקאל ד ד
9. וְכִלִּיתָ אֶת אֵלֶּה וְשָׁכַבְתָּ עַל צִדְּךָ הַיְמָנִי שֵׁנִית וְנָשָׂאתָ אֶת עֲוֹן בֵּית יְהוּדָה אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם לַשָּׁנָה יוֹם לַשָּׁנָה נְתַתִּיו לָךְ:
יחזקאל ד ו
10. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה מֵאֵת כָּל אִ